

**CONCURSUL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR DECLARATE
VACANTE/REZERVATE ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR**

17 iulie 2019

Probă scrisă

CHIMIE

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Model

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea punctajului total acordat pentru lucrare la 10.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. 6 puncte repartizate astfel:

a. **2 puncte** pentru determinarea variației de entalpie ce însoțește procesul $\text{Cl}_2(\text{g}) \rightarrow \text{Cl}^+(\text{g}) + \text{Cl}^-(\text{g})$

$$\Delta H^0 = \Delta_{\text{dis}} H^0_{\text{Cl}_2(\text{g})} + I_{\text{Cl}(\text{g})} + A_{\text{Cl}(\text{g})} = 1137,2 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$$

b. **2 puncte** pentru calculul energiei de rețea

$$U^0_{\text{NaCl}(\text{s})} = \Delta_f H^0_{\text{NaCl}(\text{s})} - \Delta_{\text{subl}} H^0_{\text{Na}(\text{s})} - 1/2 \Delta_{\text{disoc}} H^0_{\text{Cl}_2(\text{g})} - I_{\text{Na}(\text{g})} - A_{\text{Cl}(\text{g})}$$

$$U^0_{\text{NaCl}(\text{s})} = -774 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$$

c. **2 puncte** pentru calculul entalpiei molare standard de dizolvare a clorurii de sodiu:

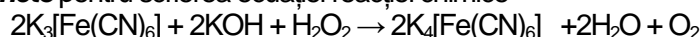
$$\Delta_{\text{diz}} H^0_{\text{NaCl}(\text{s})} = \Delta_{\text{hidr}} H^0_{\text{Na}^+(\text{g})} + \Delta_{\text{hidr}} H^0_{\text{Cl}^-(\text{g})} - U^0_{\text{NaCl}(\text{s})}$$

$$\Delta_{\text{diz}} H^0_{\text{NaCl}(\text{s})} = +3,9 \text{ kJ} \cdot \text{mol}^{-1}$$

pentru erori de calcul se scade **1 punct** din punctajul total acordat

2. 3 puncte repartizate astfel:

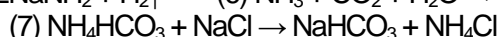
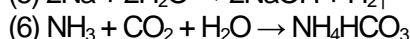
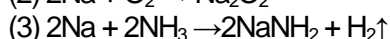
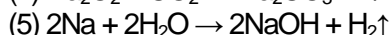
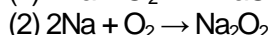
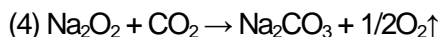
a. **2 puncte** pentru scrierea ecuației reacției chimice

b. **1 punct** pentru notarea formulei chimice a oricărui ion complex cu geometrie plan-pătrată

3. 7 puncte repartizate astfel:

câte **1 punct** pentru fiecare ecuație chimică

4. 4 puncte repartizate astfel:

1 punct pentru ecuația reacției dintre fier și clor

2 puncte pentru sistemul de ecuații: $a + x = 10/56$ și $162,5a + 56x = 20,65$

unde a-cantitatea de fier care a reacționat și x-cantitatea de fier nereacționată (câte 1 punct pentru fiecare)

1 punct pentru procentul masic de fier care a reacționat: 56%

pentru erori de calcul se scade **1 punct** din punctajul total acordat

5. 5 puncte repartizate astfel:

a. **1 punct** pentru determinarea ordinului de reacție: $n = 1$

b. **4 puncte** repartizate astfel:

$$\textbf{1 punct} \text{ pentru deducerea expresiei energiei de activare: } E_a = \frac{RT_1T_2}{T_2 - T_1} \ln \frac{k_2}{k_1}$$

$$\textbf{1 punct} \text{ pentru determinarea constantei de viteză la 300 K: } k_1 = 10^{-3} \text{ s}^{-1}$$

$$\textbf{1 punct} \text{ pentru determinarea constantei de viteză la 310 K: } k_2 = 2 \cdot 10^{-3} \text{ s}^{-1}$$

$$\textbf{1 punct} \text{ pentru calculul energiei de activare a reacției: } E_a = 53582,89 \text{ J} \cdot \text{mol}^{-1}$$

pentru erori de calcul se scade **1 punct** din punctajul total acordat

6. 5 puncte repartizate astfel:

a. **1 punct** pentru calculul solubilității sulfatului de bariu: $S = 4 \cdot 10^{-5} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1}$

b. **1 punct** pentru scrierea relației $4 \cdot 10^{-5} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} < 10^{-4} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1}$

1 punct pentru precizarea faptului că se depune precipitat

- c. **2 puncte** pentru determinarea concentrației ionilor de bariu din soluția finală: $[\text{Ba}^{2+}] = 3,95 \cdot 10^{-6} \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1}$
pentru erori de calcul se scade **1 punct** din punctajul total acordat

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. 5 puncte repartizate astfel:

2 puncte pentru scrierea ecuațiilor reacțiilor care au loc (câte **1 punct** pentru fiecare ecuație chimică)

1 punct pentru calculul cantității de produs (Z) obținută: 0,016 mol

2 puncte pentru calculul volumului de *n*-butilamină introdus în reacție: 2,5 cm³

pentru erori de calcul se scade **1 punct** din punctajul total acordat

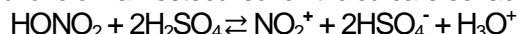
2. 9 puncte repartizate astfel:

a. **1 punct** pentru scrierea ecuației reacției de nitrare a metoxibenzenului (anisolului)

1 punct pentru notarea tipului mecanismului de reacție: substituție electrofilă

1 punct pentru substrat - nucleul benzenic al anisolului

1 punct pentru reactantul electrofil: ionul nitroniu NO_2^+ care se formează în urma reacției dintre acidul azotic și acidul sulfuric din amestecul sulfonitric cu care se face nitrarea:

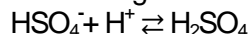

1 punct pentru etape: **scrierea structurilor limită**

sau pentru scrierea explicațiilor

etapa 1 - în prima etapă reactantul electrofil atacă, în nucleul aromatic, una dintre legăturile carbon-hidrogen; sextetul aromatic se perturbă, substratul se polarizează și leagă reactantul electrofil, formând un complex intermediar (cei doi substituenți, grupa funcțională nitro și atomul de hidrogen sunt legați de atomul de carbon al nucleului aromatic prin legături covalente de tip σ – acesta își modifică starea de hibridizare de la sp^2 la sp^3 , motiv pentru care este denumit complex σ); complexul σ are stabilitate redusă și are rol de acid conjugat

etapa 2 - în a doua etapă are loc heteroliza legăturii C-H, urmată de refacerea sextetului aromatic, simultan cu cedarea hidrogenului substituit, ca proton; acesta reface catalizatorul:

1 punct pentru aspectele cinetice: etapa 1 - lent, etapa 2 - rapid

1 punct pentru produșii de reacție: grupa funcțională metoxi-substituent de ordinul I-activează nucleul benzenic în reacțiile de substituție electrofilă (orientează noul substituent în pozițiile orto și para)

b. **1 punct** pentru precizare corectă: anisolul

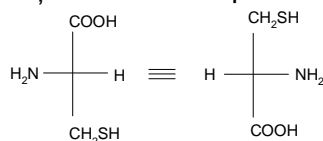
1 punct pentru justificare pe baza efectelor electronice și prin scrierea structurilor de rezonanță

3. 5 puncte repartizate astfel:

a. **1 punct** pentru scrierea denumirii științifice (I.U.P.A.C.) a compusului (A): acid (R)-2-amino-3-tiopropionic

1 punct pentru scrierea denumirii uzuale a compusului (A): cisteină

b. **1 punct** pentru scrierea formulei de proiecție Fischer a compusului (A):

c. **1 punct** pentru notarea numărului de tripeptide mixte: 6

d. **1 punct** pentru scrierea formulei de structură a uneia dintre tripeptidele de la *punctul c*

4. 5 puncte repartizate astfel:

a. **1 punct** pentru scrierea formulelor de structură ale compușilor care se obțin și atribuirea corectă a procentelor de masă: (E)-2-butena 74%, (Z)-2-butena 23% și 1-butena 3%

b. **1 punct** pentru notarea tipului de izomerie dintre produșii de reacție: izomerie geometrică și izomerie de poziție

c. **1 punct** pentru calculul masei de soluție finală de acid sulfuric: 101,08 + a g, unde a = masa de oleum cu 15% SO_3

1 punct pentru calculul masei de acid sulfuric din soluția finală: 96 g (din soluția inițială) + 0,15x98a/80 g (din reacție) + 0,85a g din oleum

1 punct pentru rezolvarea ecuației rezultate din aplicarea concentrației procentuale a soluției finale:

$$96(101,08 + a) = 100(96 + 0,15 \times 98a/80 + 0,85a, a = 14,05 \text{ g oleum cu } 15\% \text{ SO}_3$$

pentru erori de calcul se scade **1 punct** din punctajul total acordat

5. 2 puncte repartizate astfel:

1 punct pentru scrierea formulelor de structură în ordinea descrescătoare a acidității compușilor respectivi:

2-cloro-1-butanol; 3-cloro-1-butanol; 1-propanol;

1 punct pentru justificare pe baza efectelor electronice

6. 4 puncte repartizate astfel:

1 punct pentru (A): anilină;

1 punct pentru (B): N-acetilanilidă;

1 punct pentru C(C'): o- și p-nitro-N-acetanilidă;

1 punct pentru D(D'): o- și p-nitroanilină.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. a.

16 puncte pentru completarea detaliată a fișei de activitate experimentală "Prepararea reactivului Schweizer și a reactivului Tollens", repartizate astfel:

pentru prepararea fiecărui reactiv (Schweitzer și Tollens) (câte 8 puncte pentru fiecare)

1 punct pentru reactivi

1 punct pentru ustensile

2 puncte pentru modul de lucru

1 punct pentru observațiile experimentale

2 puncte pentru ecuațiile reacțiilor care au loc (câte **1 punct** pentru fiecare)

1 punct pentru utilizări

b.

14 puncte pentru completarea detaliată a fișei de activitate experimentală "Oxidarea glucozei cu reactiv Tollens și Fehling", repartizate astfel:

pentru oxidarea glucozei cu fiecare reactiv (Tollens și Fehling) (câte 7 puncte pentru fiecare)

1 punct pentru reactivi

1 punct pentru ustensile

2 puncte pentru modul de lucru

1 punct pentru observațiile experimentale

1 punct pentru ecuația reacției

1 punct pentru concluzii